

KART OG PLAN

Grunnlagt / Founded 1908

Bind / Volume 77

Årgang / Annual 110

2017

Vitenskapelig tidsskrift:

Geomatikk – Karttekniske fag – Geodesi
Kartografi – Fotogrammetri – Hydrografi – GIS
Eiendomsinformasjon – Jordskifte – Eiendomsfag
Arealjuss – Arealplanlegging

Utgiver:

Fagbokforlaget, Bergen
Internett: www.fagbokforlaget.no

Eier:

Tekna Samfunnsutviklerne
Internett: www.njkf.no

Samarbeidsutvalg:

Tekna Samfunnsutviklerne og GeoForum

Redaksjonsråd:

Arve Leiknes, leder, Helge Onsrud, Eva Irene Falleth

Ansvarlig redaktør:

Inge Revhaug
Institutt for matematiske realfag og teknologi
Postboks 5003, 1432 Ås
Telefon: 64965472 Mobil: 92635961
E-post: inge.revhaug@nmbu.no

Fagredaktør geomatikk:

Geir Harald Strand, Ås, Norge
E-post: Geir.Harald.Strand@skogoglandskap.no

Fagredaktør eiendomsøkonomi:

Solve Bærug, Ås, Norge
E-post: solve.baerug@nmbu.no

Fagredaktør arealplanlegging:

August E. Røsnes, Ås, Norge
E-post: august.rosnes@nmbu.no

Fagredaktør fysisk planlegging

Knut Bjørn Stokke
E-post: knut.bjorn.stokke@nmbu.no

Informasjon for forfattere:

Se Internettside: www.njkf.no
Velg: KART OG PLAN og Informasjon til forfattere

Annonser:

Einar Hegstad, tlf. 64 96 53 74
E-post: einar.hegstad@nmbu.no

Abonnementspriser 2017:

Institusjon kr 710,-
Privatpersoner kr 535,-
Studenter kr 250,-

Abonnement og enkeltheft bestilles hos:

Fagbokforlaget,
Kanalveien 51, 5068 Bergen, Norway
Telefon: 55 38 88 00
Telefax: 55 38 88 01
E-post: Bestilling: abonnement@fagbokforlaget.no
E-post: Informasjon: fagbokforlaget@fagbokforlaget.no
Enkeltheft kr 165,-

Produksjon:

Sats: Laboremus Sandefjord AS
Grafisk produksjon: John Grieg, Bergen
Opplag: 3.100
© Fagbokforlaget 2017

Arealplanlegging, modell Ås

Det er verdt å markere at NMBU har undervist i arealplanlegging i 50 år!

Da undervisningen ble etablert, var troen på helhetlig offentlig planlegging sterk. I dag står det private næringslivet for vesentlige deler av aktiviteten, der planleggingen styres av eiendomsinteresser.

Undervisningen i arealplanlegging ved NMBU ble utviklet i jordskiftemiljøet, tuftet på en forståelse for eiendomsverdier. Landskapsverdier og naturforvaltning var, sammen med juridiske emner, sentrale i undervisningen. Tettstedsveksten på landsbygda måtte styres. Kystsonerplanlegging ble et naturlig satsingsområde.

Senere ble fokuset på tettstedsvekst på landsbygda utfordret av mer urbane problemstillinger. Dette skjedde samtidig med at bærekraft ble satt på den internasjonale dagsordenen, og fortetting erstattet tettstedsvekst som offisiell nasjonal arealbruksstrategi.

Arealplanlegging, eller by- og regionplanlegging, på engelsk gjerne kalt *spatial planning*, er en samfunnsaktivitet av stor betydning og med langvarige virkninger, på godt og vondt. Sammenhengen mellom fysisk samfunnsplanlegging og politikk var, og er sterk.

På 1960-, 70- og langt inn på 80-tallet var antallet planleggere som ble utdannet ved NMBU relativt beskjedent. Arkitekter og sivilingeniører var i flertall. Gjennom de siste 20–25 år har imidlertid utdanningen gått fra å ha en marginal til å ha en sentral posisjon i utdanningen av landets planleggere.

Vi ser tilbake på utviklingen av arealplanfaget på Ås med en viss stolthet. Den historiske bakgrunnen for dagens arealplanundervisning og forskning på Ås, har gitt oss dagens modell, med vurderinger av natur- og kulturverdier, estetikk, sosiale virkninger og økonomi, basert på juridiske, avtalemessige og organisatoriske virkemidler.

Artiklene i denne utgaven av Kart og plan, belyser noe av fagets fortid og framtid, samt enkelte sentrale aspekter av arealplanlegging.

Morten Edvardsen Terje Holsen

HOVEDTEMA

4-2017 Erfaringer med ny jordskiftelov og internasjonalt jordskifte

1-2018 Overvannshåndtering

Manusfrist

29.09.2017

15.01.2018

Utsending

Desember

Mars